

OBSAH

Seznam zkratk.	XIII
Seznam zkratk některých použitých právních předpisů	XIV
Úvod	XV

1 Účetnictví	1
1.1 Účetnictví jako informační systém.	2
1.2 Vývoj účetnictví	2
1.3 Přístupy účetnictví	6
1.4 Kvalitativní charakteristiky	8
1.5 Podstata podvojného účetnictví	8
1.5.1 Aktiva	9
1.5.2 Pasiva	9
1.5.3 Bilanční rovnice.	11
1.5.4 Změny položek rozvahy a výsledovky	11
1.5.5 Změny položek rozvahy, výsledovky a cash flow.	12
1.5.6 Účty	13
1.6 Shrnutí.	14
2 Všeobecné účetní zásady (principy)	17
2.1 Věrné a poctivé zobrazení	17
2.2 Zásada účetní jednotky	18
2.3 Zásada neomezené doby trvání účetní jednotky	19
2.4 Zásada periodicity	19
2.5 Stálost účetních metod	20
2.6 Oceňování	20
2.7 Zásada opatrnosti	20
2.8 Zásada konzistence mezi obdobími	20
2.9 Věcná (materiální) zásada.	21
2.10 Přednost obsahu před formou	21
2.11 Akruální princip	21
2.12 Zákaz kompenzace	22
2.13 Zásada vymezení okamžiku realizace	22
2.14 Shrnutí.	23

3	Účetní metody	25
3.1	Oceňování	25
3.1.1	Oceňování k okamžiku uskutečnění účetního případu	25
3.1.2	Oceňování k okamžiku sestavení účetní závěrky (k rozvahovému dni)	27
3.2	Odpisování	29
3.3	Shrnutí	31
4	Mezinárodní regulace účetnictví	33
4.1	Přístupy ke členění účetních systémů	35
4.2	Všeobecně uznávané zásady (GAAP – US GAAP)	37
4.2.1	Fundamentální postuláty	39
4.2.2	Ucelený teoretický základ	40
4.2.3	Základní elementy účetních výkazů	41
4.3	Směrnice EU	48
4.4	Mezinárodní účetní standardy – IAS/IFRS	53
4.5	Shrnutí	54
5	Vymezení účetních výkazů	57
5.1	Systém účetních výkazů	58
5.2	Rozvaha (balance)	59
5.2.1	Podstata rozvahy	59
5.2.2	Vertikální členění rozvahy	59
5.2.3	Horizontální členění rozvahy	60
5.2.4	Druhy rozvahy	61
5.3	Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	62
5.3.1	Podstata výkazu zisku a ztráty	62
5.3.2	Vertikální členění výsledovky	63
5.3.3	Horizontální členění výsledovky	64
5.4	Přehled o peněžních tocích (cash flow)	64
5.4.1	Podstata cash flow	64
5.4.2	Vertikální členění cash flow	65
5.4.3	Horizontální členění cash flow	66
5.5	Přehled o změnách vlastního kapitálu	66
5.5.1	Podstata přehledu o změnách vlastního kapitálu	66
5.5.2	Vertikální členění přehledu o změnách vlastního kapitálu ..	66
5.5.3	Horizontální členění přehledu o změnách vlastního kapitálu ..	67
5.6	Shrnutí	67

6	Základní prvky rozvahy	69
6.1	Aktiva celkem	69
6.1.1	Pohledávky za upsaný základní kapitál (A.)	70
6.1.2	Dlouhodobý majetek (B.)	71
6.1.3	Dlouhodobý nehmotný majetek (B.I.)	71
6.1.4	Dlouhodobý hmotný majetek (B.II.)	77
6.1.5	Dlouhodobý finanční majetek (B.III.)	81
6.1.6	Oběžná aktiva (C.)	85
6.1.7	Zásoby (C.I.)	85
6.1.8	Dlouhodobé pohledávky (C.II.1.)	88
6.1.9	Krátkodobé pohledávky (C.II.2.)	90
6.1.10	Krátkodobý finanční majetek (C.III.)	93
6.1.11	Peněžní prostředky (C.IV.)	93
6.1.12	Časové rozlišení (D.)	94
6.2	Pasiva celkem	96
6.2.1	Základní kapitál (A.I.)	96
6.2.2	Ážio a kapitálové fondy (A.II.)	99
6.2.3	Fondy ze zisku (A.III.)	101
6.2.4	Výsledek hospodaření minulých let (A.IV.)	102
6.2.5	Výsledek hospodaření běžného účetního období (A.V.) ...	104
6.2.6	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku (A.VI.) ...	104
6.2.7	Rezervy (B.)	105
6.2.8	Závazky (C.)	107
6.2.9	Časové rozlišení (D.)	110
6.3	Shrnutí	111
7	Základní prvky výkazu zisku a ztráty	113
7.1	Druhé členění výsledovky	113
7.1.1	Tržby z prodeje výrobků a služeb (I.)	113
7.1.2	Tržby za prodej zboží (II.)	113
7.1.3	Výkonová spotřeba (A.)	114
7.1.4	Změna stavu zásob vlastní činnosti /±/ (B.)	114
7.1.5	Aktivace /-/ (C.)	114
7.1.6	Osobní náklady (D.)	115
7.1.7	Úpravy hodnot v provozní oblasti (E.)	115
7.1.8	Ostatní provozní výnosy (III.)	115
7.1.9	Ostatní provozní náklady (F.)	116
7.1.10	Provozní výsledek hospodaření (*)	118
7.1.11	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	118
7.1.12	Náklady vynaložené na prodané podíly	118
7.1.13	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (V.) ...	118

7.1.14	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem (H.)	119
7.1.15	Výnosové úroky a podobné výnosy (VI.)	119
7.1.16	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti (I.)	119
7.1.17	Nákladové úroky a podobné náklady (J.)	119
7.1.18	Ostatní finanční výnosy (VII.)	120
7.1.19	Ostatní finanční náklady (K.)	120
7.1.20	Finanční výsledek hospodaření (*)	120
7.1.21	Výsledek hospodaření před zdaněním (**)	120
7.1.22	Daň z příjmů (L.)	120
7.1.23	Výsledek hospodaření po zdanění (**)	121
7.1.24	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (M.)	121
7.1.25	Výsledek hospodaření za účetní období (***)	121
7.1.26	Čistý obrat za účetní období (*)	121
7.2	Účelové členění výsledovky	121
7.2.1	Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb (I.)	122
7.2.2	Náklady prodeje /včetně úprav hodnot/ (A.)	122
7.2.3	Hrubý zisk nebo ztráta (*)	122
7.2.4	Odbytové náklady /včetně úprav hodnot/ (B.)	122
7.2.5	Správní režie /včetně úprav hodnot/ (C.)	123
7.2.6	Ostatní provozní výnosy (II.)	123
7.2.7	Ostatní provozní náklady (D.)	123
7.2.8	Provozní výsledek hospodaření (*)	123
7.3	Shrnutí	124
8	Základní prvky přehledu o peněžních tocích (cash flow)	125
8.1	Metody sestavení cash flow	125
8.2	Možné řešení cash flow dle ČÚS č. 023.	126
8.2.1	Matematický vzorec cash flow	126
8.2.2	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období (P.)	127
8.2.3	Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním (Z.)	127
8.2.4	Úpravy o nepeněžní operace (A.1.)	128
8.2.4.1	Odpisy stálých aktiv /dlouhodobého majetku/ (A.1.1.)	128
8.2.4.2	Změna stavu opravných položek a rezerv (A.1.2.)	128
8.2.4.3	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv /dlouhodobého majetku/ (A.1.3.)	129
8.2.4.4	Výnosy z podílů na zisku (A.1.4.)	129

8.2.4.5	Vyúčtované nákladové úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku a vyúčtované výnosové úroky (A.1.5.)	129
8.2.4.6	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace (A.1.6.)	129
8.2.5	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu (A.*)	129
8.2.6	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu (A.2.)	130
8.2.6.1	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti, aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních (A.2.1.)	130
8.2.6.2	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních (A.2.2.)	130
8.2.6.3	Změna stavu zásob (A.2.3.)	131
8.2.6.4	Změna stavu krátkodobého finančního majetku (A.2.4.)	131
8.2.7	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním (A.***)	131
8.2.8	Vyplacené úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku (A.3.)	132
8.2.9	Přijaté úroky (A.4.)	132
8.2.10	Zaplacená daň z příjmů a za doměrky daně za minulá období (A.5.)	132
8.2.11	Přijaté podíly na zisku (A.7.)	132
8.2.12	Čistý peněžní tok z provozní činnosti (A.***)	132
8.2.13	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv (B.1.)	132
8.2.14	Příjmy z prodeje stálých aktiv (B.2.)	133
8.2.15	Zápůjčky a úvěry spřízněným osobám (B.3.)	133
8.2.16	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti (B.***)	133
8.2.17	Dopady změn dlouhodobých závazků, popřípadě takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti (C.1.)	133
8.2.18	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty (C.2.)	133
8.2.19	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti (C.***)	135
8.2.20	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků (F.)	135
8.2.21	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období (R.)	135
8.3	Shrnutí	135

9	Základní prvky přehledu o změnách vlastního kapitálu	137
9.1	Základní kapitál (zapsaný do veřejného rejstříku)	137
9.2	Vlastní podíly	137
9.3	Změny základního kapitálu (Základní kapitál nezapsaný do veřejného rejstříku)	138
9.4	Ážio	138
9.5	Ostatní kapitálové fondy	139
9.6	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	139
9.7	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací, Rozdíly z přeměn obchodních korporací a Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	140
9.8	Rezervní fond	140
9.9	Statutární a ostatní fondy	140
9.10	Výsledek hospodaření minulých let	140
9.11	Výsledek hospodaření běžného účetního období	141
9.12	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	141
9.13	Shrnutí	141
10	Příloha jako komentář k účetním výkazům a nositel dalších podstatných informací pro uživatele	143
10.1	Základní informace	143
10.1.1	Identifikační údaje	143
10.1.2	Obecné účetní zásady, používané účetní metody, odchylky	144
10.1.3	Doplňující údaje k rozvaze a výkazu zisku a ztráty	146
10.1.4	Informace, které nejsou v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty	146
10.2	Další informace v příloze – mikro a malé auditované účetní jednotky	147
10.3	Další informace v příloze – střední a velké účetní jednotky	148
10.4	Doplňující informace v příloze – velké účetní jednotky	150
10.5	Shrnutí	150
11	Účetní závěrka	151
11.1	Pojetí účetní závěrky	151
11.2	Základní vymezení účetní závěrky	151
11.3	Druhy účetní závěrky	152
11.3.1	Řádná účetní závěrka	152
11.3.2	Mimořádná účetní závěrka	152
11.3.3	Mezitímní účetní závěrka	153
11.3.4	Konsolidovaná účetní závěrka	153
11.3.5	Finanční výkaznictví	153

11.4	Proces účetní závěrky	153
11.4.1	Vytvoření předpokladů pro vedení účetnictví	154
11.4.2	Otevření účetních knih.	154
11.4.3	Průběžné účtování	154
11.4.4	Inventarizace	155
11.4.5	Účetní uzávěrka	155
11.4.6	Sestavení účetních výkazů.	155
11.4.7	Audit účetní závěrky	156
11.4.8	Schválení účetní závěrky	161
11.4.9	Zveřejnění účetní závěrky	161
11.5	Shrnutí.	161
12	Výroční zpráva	163
12.1	Obsah výroční zprávy	163
12.2	Zpráva o vztazích	165
12.3	Zpráva o platbách orgánům správy členského státu Evropské unie nebo třetí země	166
12.4	Uvádění nefinančních informací.	166
12.5	Shrnutí.	167
13	Aplikace finanční analýzy	169
13.1	Metody finanční analýzy.	169
13.2	Analýza absolutních (extenzivních) ukazatelů	170
13.2.1	Horizontální analýza – analýza trendů	170
13.2.2	Vertikální analýza – procentní podíly	171
13.3	Analýza fondů finančních prostředků (rozdílové ukazatele).	172
13.3.1	Čistý pracovní kapitál	172
13.3.2	Čisté pohotové prostředky (peněžní finanční fond)	173
13.3.3	Čisté peněžně-pohledávkové finanční fondy (čistý peněžní majetek)	173
13.4	Poměrové ukazatele	174
13.4.1	Ukazatele likvidity.	174
13.4.2	Ukazatel běžné likvidity (Current Ratio)	174
13.4.3	Ukazatel pohotové likvidity (Quick Ratio).	175
13.4.4	Okamžitá likvidita – peněžní, hotovostní likvidita (Cash Ratio).	176
13.4.5	Ukazatele rentability – výnosnosti (ukazatele míry zisku).	176
13.4.6	Rentabilita úhrnných vložených prostředků – rentabilita aktiv (Return on Assets)	177
13.4.7	Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity)	177
13.4.8	Rentabilita dlouhodobého kapitálu (Return on Cupital Employed)	178

13.4.9	Rentabilita tržeb (Return on Sales)	178
13.4.10	Rentabilita nákladů	179
13.4.11	Ukazatele zadluženosti a finanční struktury	179
13.4.12	Ukazatel věřitelského rizika (Debt ratio)	180
13.4.13	Kvóta vlastního kapitálu (Equity Ratio)	181
13.4.14	Ukazatel finanční páky (Financial Gearing, Financial Leverage)	181
13.4.15	Stupeň zadluženosti (Debt-Equity Ratio)	182
13.4.16	Míra finanční samostatnosti	182
13.4.17	Míra úrokového krytí (Interest Coverage, Times Interest Earned)	182
13.4.18	Míra zadluženosti vlastního kapitálu	182
13.4.19	Ukazatele aktivity	183
13.4.20	Ukazatel obratu celkových aktiv	183
13.4.21	Ukazatel obratu stálých aktiv	183
13.4.22	Ukazatel obratu zásob	183
13.4.23	Doba obratu pohledávek	184
13.4.24	Doba obratu závazků	184
13.5	Komplexní charakteristiky finančního zdraví	184
13.5.1	Altmanovo Z-Score	185
13.5.2	Altmanův model upravený manželi Neumaierovými	186
13.5.3	Tamariho model	186
13.6	Shrnutí	188
	Summary	189
	Literatura	191
	Použité předpisy	193
	Seznam obrázků, tabulek a grafů	195
	Přílohy	197
	O autorce	209
	Věcný rejstřík	211